

NYITRAMEGYEI SZEMLE

POLITIKAI, TÁRSADALMI, SZÉPIRODALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Megjelen vasárnaponként.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., fél évre 5 kor., negyed évre 2 kor. 50 fill. — Községeknek, körjegyzőknek, tanítóknak 8 kor.

Egyes szám ára 20 fillér.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

DR. FRANCISY LAJOS.

Társzerkesztő:

DR. KASZALA JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Papnevelde-utca 13 sz.

Hirdetések árai: Egy három hasábos petit sor ára 16 fill. Többszöri közlésnél árkedvezmény. ::

Hivatalos hirdetések 100 szögig 4 kor., minden további szó 4 fillér.

Közszabadságok fojtogatása.

Nyitra, okt. 19.

A gyors gondolatközlés nagy korszakában, a mikor a tudomány bámulatos leleményességgel bocsátja az emberek rendelkezésére a szellemi érintkezés eszközeit, a világ minden művelt államában óriási lépést tettek előre a közszabadsági jogok. A sajtót, a gyülekezési és egyesületi szabadságot egész addig a korlátig terjesztették ki, a míg ezek a jogok az állami és társadalmi rendet nem veszélyeztetik.

A sajtó úgyszólván féktelen hatalmat gyakorol és korlátlan szabadságot élvez, úgy hogy már panaszkodnak miatta, de még sem tesznek ellene, mert attól tartanak, hogy szabadságának megszorításával az erejét is megtörnék, a melyre pedig a közcéloknak mellőzhetetlen szükségök van.

A gyülekezési és egyesületi szabadság is messzemenő határig biztosítja a polgároknak egymással való érintkezését, érdekeiknek közös erővel való előmozdítását s a mai államhatalom örül ennek, mert a nagy közterhek ellenében úgy sem adhat

mást az adófizető közönségnek, mint támogatást ott, a hol a társadalmi szervezetek erejével arányban nem álló feladatokkal állanak szemben, és közszabadságot, mely az egyénnek épp úgy mint az államnak is legnagyobb kincse.

Csak nálunk lehetséges az, hogy bár abban a nagyhatalmi keretben, a melybe a viszonyok belekényszerítettek minket tömérdek közterhet kell viselnünk és a nagy európai államok életigényeinek láncolatába is belekapcsolódunk, mégis a kormányhatalom egyes időszakokban nem támogató, nem segítő és kiterjesztő, hanem fojtogató kezét nyújtogat a közszabadságok felé.

Ilyen fojtogató kézzel nyúlt hozzá a jelenlegi kormány a gyülekezési joghoz és ha az ország némán tűri el ennek a kéznek a szorítását, biztos, hogy ezt a nagyfontosságú jogot meg fogja fojtani.

A belügyminiszternek a gyülekezési jog gyakorlásáról legújabbán kiadott rendelete, a melynek az indokolás szerint az a célja, hogy megvédje a polgári szabadságok egyik legfontosabb jogának a gyakorlását, ezt a jogot a megsemmi-

sülés örvényébe taszítja. Ennek a rendeletnek a végrehajtása a rendőrhatalom kényétől teszi függővé bárminő nyilvános gyűlésnek a megtartását. A mi pedig a hatóság kényétől függ, az már nem jog, hanem vagy kegy, vagy elnézés, vagy részrehajlás, vagy kedvtöltés és szórakozás, mint a minőt akkor enged meg magának a rendőrhatalom közeg, a mikor jókedvében a pipájára gyújt, vagy rossz kedvében alantasának egy-egy fogalmazványát tépi össze.

A rendelet 2. pontja szerint a rendőrhatalom — városokban a rendőrkapitány, kis- és nagyközségekben a járási főszolgabíró — valamely nyilvános gyűlésnek a bejelentését tudomásul veszi, ha a gyűlés célja nem törvényellenes és megtartása a köz- és vagyonbiztonságot, a közrendet vagy a közegészséget előreláthatólag nem veszélyezteti.

Még ha fel is tételezzük, hogy minden rendőrhatalom közeg minden esetben a legvilágosabban tudja megítélni, hogy a tervezett népgyűlés nem törvényellenes, kérdés vajjon fogja-e akarni azt előre látni? És még nagyobb kérdés, vajjon fogja-e akarni előre látni azt, hogy az össze-

A NYITRAMEGYEI SZEMLE TÁRCÁJA.

Az üzlet

vagy

Csörgőkigyó Tim.

Irta: Henry F. Urban.

Tim ott ült a csörgőkigyó bőrökkel diszített szobájában és dühösen szivta kis pipáját. Előtte hevert a „Pueblói villám” egyik száma. Benne egy tudósítás, amely a szomszédos új-mexikóbeli als vegasi postakocsi kiraboltságáról szólt. Az ujságot barátja és társa, a Szeplő-Charlie küldte neki és Tim újra meg újra elolvasta a tudósítást, amely így végződött:

„Bár a rabló személyét illetőleg még nem sikerült végleges megállapodásra jutni, mert álarc volt rajta, de a tett rendezésének finomságai és a kivitel virtuozitása, valamint a rabló szeretetreméltó föllépése arra enged következtetni, hogy a tettes most is Csörgőkigyó-Tim volt. Csak az a kár, hogy a rabló anyagi eredménye semmiképpen sem áll arányban az érdekében kifejtett művészettel.”

— No, ez esúnya gúnyolódás! — mormogta fogai között Tim. — Csak kerüljön

kezembe ez a tudósító úr, rostává lövöm! Muszáj neki erről a nyomorult zsákmányról viccelődni? Az ilyesmi árt az ember hírnevének!

Most fölfigyelt.

A távolból kocsizörgés hallatszott. Tim fölált és kileskelődött az ablakon, amely mellett két puská lógott.

— A néni! — mondta és nemsokára a kis faházikó előtt Tulipine néni szállott ki a kocsiból.

— Tim, — mondta, amint a szobába lépett, — levelet hoztam neked Dingmans Ferryből.

Tim feltépte a borítékot és elnevette magát.

— Nem rossz, nem rossz! Néni, emlékszel még a kis Bobra, akit vagy husz évvel ezelőtt láttunk utoljára, amikor én még a fűrészmalomban dolgoztam?

A néni emlékezett.

— Nos hát, a gyerekből gyógyszerész-szeggé lett és azt írja, hogy szabadságot kapott és meg akar engem látogatni, minthogy amúgy is Utah körül fog utazgatni. A fiu azt hiszi, hogy farmer és fakereskedő vagyok, huhuhu! Itt a levél, olvasd!

És mialatt a néni olvasott, ő dühösen mormogott magában:

— Honnan keritek most pénzt Bob fogadtatására?

— Tim, — mondta a néni, nem marad más hátra, minthogy Charlievel megint csinálj egy üzletet. A legutóbbi ügye volt valami különös. És már kávénc sines itthon!

Az Arkansas-express éppen elhagyta az Arkansas folyó melletti Las Animas állomást és a koromsötétségben a praeirek felé robogott. Éjjel tizenegyóra felé lehetett. A három hálókocsiban már homályosan égtek a lámpák és a legtöbb utas, köztük három hölgy, már ágyban volt. Csak az étkező-kocsiban ült még négy férfi és pokerezett whiskey meg szóda mellett. A fehér ruhás pineér ásitozott és a hálókocsi alkalmazottjai, csupa néger, nesz-telenül suhantak a szőnyeges folyosókon. A leghátulso hálókocsiban a néger a fehéreneműs fiókot rendezgette, aztán becsukta és épen át akart menni a másik kocsiba, amikor az ajtó kinyílt. Odanézett és ijedtében elejtette a esomó törülközőt, amit kezében tartott. Valami tehénpásztor formájú ember állott előtte, sötét-kék ingben, nyaka körül fekete kendővel,

hivandó népgyűlés a közrendet vagy a közegészséget nem veszélyezteti? Mert a gyűlés bejelentésének tudomásul vételéhez szükséges előrelátás kizárólag a rendőrhatalósági közeg belátásától és akaratától van függővé téve. Ha ez a közeg a kellő belátással rendelkezik és ha ezen kívül még akar is a belátása szerint cselekedni, akkor a népgyűlést tudomásul veszi, ellenkező esetben a gyűlés megtartását megtiltja.

Lehet-e és szabad-e egy jogállamban az embereknek, legyenek azok akár tisztviselők, akár nem tisztviselők, feljebbvalók, vagy alantasok, olyan hatalmat adni, a melynél fogva ők belátásuk és tetszésük szerint rendelkezhetnek polgártársaik jogaival? Törvények és rendeletek kimondhatják, hogy valaki belátása és tetszése szerint élhet a saját jogával; de hogy törvénnyel vagy még inkább rendelettel kimondassék a polgárjogoknak egyes emberek kényekedvtől való függése, ez csak egy olyan országban és egy olyan kormány alatt lehetséges, amely a jogállam fogalmát csak névleg tartja fenn, a valóságban pedig a legszelesebb körű despotizmus csápjaival öleli át a polgárok minden szabadságát és jogát.

A gyülekezési jognak ésszerű, a polgári szabadsággal és az államélet természetével egyező rendezése csak azon az alapon lehetséges, melyet egy alkotmányos országban az alkotmány fogalma és szelleme jelöl meg. Minden állampolgár abban a községben, a melyben adófizető, nyilvános népgyűlést tarthat abban az ügyben, a melyet a hatóságnak bejelentett. Kizárandók csak azok az ügyek, a melyek nyíltan és kifejezetten az állami és társadalmi rend

fején széles karimájú kalappal. Alarc volt rajta és jobbában hatalmas hatlövetű revolvert tartott. Egy másik revolver agya a nyitott tokból kandikált elő a férfi baloldalán. Mögötte egy másik, éppen úgy maszkírozott ember állott, aki mindkét kezében revolvert tartott.

— Kedves fiam — sugta az első álarcos a négernek — gyujtsd föl a lámpákat, esukd be az ajtót és maradj a szemközti ajtónál!

A néger, akinek arca szinte elfakult a rémülettől, engedelmességedett. Ismét vakító világosság özönlötte el a kocsit. Mialatt Szeplő Charlie az első ajtónál állt őrt, Tim félrehuzta a legközelebbi két fülke függönyét, a felsőt és az alsót a baloldalon, aztán a jobboldali két fülke függönyét is félrehuzta, fölírta az alvókat és barátságosan így szólt:

— Kérem uraim legyenek szivesek fölkelni. Egy pillanatig üzletileg óhajtok beszélni önökkel.

Igy ment sorba minden ágyhoz és a mikor a nőket fölkelletette, többször is bocsánatot kért és még udvariasabb volt. Közben a vonat tovább robogott az éjszakában. Az utasok, a hirtelen megtámadtatástól megzavarodva, védtelenségük tudatában, engedelmesen

elleni izgatás tendenciáját árulják el. A bejelentésre, illetőleg népgyűlés tartására jogosultak közül is csak azok zárandók ki, a kiknek megbízhatóságát jogi tények teszik kétségesse vagyis, a kik közrend elleni, büntény miatt már meg voltak büntetve.

Ellenkezik a gyülekezési jog legelemibb természetével az előzetes rendőrhatalósági ítékezés a felett, hogy valamely adott esetben a bejelentők nem nyújtanak elegendő biztosítékot a közrend fentartása iránt. Az államnak saját büntetlen előéletű polgárai iránt nem szabad bizalmatlannak lennie s azokat, a kik állampolgári és hazafiúi köteleességüket becsületesen teljesítik, nem szabad a csirkefogókra, a közrend szempontjából veszélyes elemekre ráilló látószögből nézni.

A kormány megfojthatja a gyülekezési szabadságot, de nem nyomhatja el azt az életösztönt, mely a közszabadságoknak ezt a jogát az állami és társadalmi fejlődés tényezőjévé tette. Szomorú jövő előtt állnánk, ha nem hihetnénk ennek az életösztönnek az erejében, mely a gyülekezési jog és a többi közszabadsági jogok ellen intézett merényleteket nem csak meg fogja hiúsítani, de meg is fogja torolni.

Nyitrazsámbokrét ünnepe.

A nyitrazsámbokréti új templom felszentelése.

— Saját tudósításunk. —

Sokáig emlékezetes nap lesz a nyitrazsámbokréti katolikus hívek előtt 1913. október 12-ike. Régi, forró óhajuk, hogy szép új templomuk legyen e napon teljesült. Gróf Batthyány Vilmos megyés püspök úr nagy ünnepség keretében a papság, a hatóságok és a hívek nagy sokasága jelenlétében szentelte fel az új templomot.

másztak elő ágyukból és akiben még fölpi-logott volna a bátorság szikrája, azt is engedelmességre kényszerítette Szeplő-Charlie két hatalmas revolvere. Az ő feladata, amint az ajtónál állott, az volt éppen, hogy társát hátulról fedezze és egy vakmerő támadás esetén megvédelmezze. Tim ilyenformán nyugodtan dolgozhatott.

— Így — mondta Tim tréfásan — mindnyájan fölkeltek? Ó, három hölgy hiányzik még. Hölgyeim, ha szegyenlik magukat, tessék nyugodtan ott maradni, ahol vannak. Majd magam megyek önökhöz. Önök pedig uraim, mennyivel óhajtják biztosítani nálam az életüket?

Az utasok megpróbálkoztak azzal, hogy „drága emlékeknek“ jelentették ki a gyűrűket, nyakkendőtűket, amelyeket anyjuktól, nővérüktől, nagypajuktól és így tovább kaptak. De ez sem használt. Egy kövér kopasz utas indítványát is, hogy a készpénz háromszorosát adja esekben, visszautasította Tim. Ő, jegyezte meg, csak készpénzzel dolgozik az üzletében. És mosolyogva számolta meg az ötszáz dollárt a kövér kopasz pénztárcájában.

A „jövedelem“ egy részéből Tulipine

A püspök úr már okt. 11-én a délutáni vonattal érkezett Nyitrazsámbokrétre. Az állomáson a papság és a világi értelmiség élén Szpál József a járás nevében üdvözlő beszéddel fogadta, amelyre az egyházfő szívélyesen válaszolt. Innen beláthatatlan kocsitól kísérve, a menet a fellobogozott község felé indult, ahol a főpásztor tiszteletére két diadalkaput emeltek. Az elsőnél a püspök urat Reisz István községi bíró és egy kis leány üdvözlő beszéddel és virágcsokorral fogadták. Innét a magas vendég a plébániába ment, ahol a papság tisztelgését fogadta.

A templomszentelési szertartás vasárnap reggel 7-kor kezdődött, mely alatt Paska István nagybélcei esp.-plébános a nagyszámban összegyűlt néphez szabad ég alatt alkalmi szent beszédet intézett. Felszentelés után a püspök úr esendes misét mondott. Mise alatt a kerületi kath. tanítók szép éneke a hívek áhitatát nagyban emelte. A felszentelésen az egyháziak közül jelen voltak: Kútvasser István, Kondor István apát-kanonokok, dr. Puchovszky Bálint kanonok; Schmidt Leo pápai kamarás, püspöki titkár, dr. Skrabik András püspöki ceremonárius, Zatkovics Antal, Wohland Ignác, Benyák József esperesek, Zatkovics Károly, Tomanóczy Lajos, Badik József, Quapil Tivadar, Velesey Antal plébánosok; Bossányi József főgimnastánár, Szöllősy István, Bartacek Ferenc adminisztrátorok és Kostyál Gáspár káplán. A világiak közül a helybeli értelmiség, a hatóságok és a tanítók. A templom a hívekkel zsúfolásig megtelt és még így is a vidékről összegyűlt kath. népnek alig egyharmada fért be a templomba. A felszentelési szertartások után a plébánián díszbéd volt a püspök úr tiszteletére, amelyen a papság és világiak is részt vettek.

Az új templom.

Az új zsámbokréti templom nemcsak egyházmegyénkben, hanem az egész Felvidéken pártját ritkítja. Milyen rozoga, ósdi és kopott volt a régi templom, ép oly remeke az építészetnek és művészetnek az új templom. És hogy a régi templomról semmiképpen se lehetett következtetni arra, mintha a zsámbokréti híveknek nem lett volna érzékük Isten háza iránt, azt legjobban bizonyítja az, hogy mihelyt a hívek látták, hogy a csákány a régi düledező templomot kikezdte, és hogy az új templomnak már ássák az alapját, a szent ügy iránti érdeklődés, lelkesedés és áldozatkészségnek nemesak az értelmiségnél, hanem a

néni mindenfélét vásárolt Dingmans Ferryben. Kávét a maga részére és más jókat Bob részére. Tim maga halakat fogott a Kickapootóban. Unokaöccsének már minden pillanatban meg kellett érkeznie.

Adrew, Tim bizalmasa Dingmans Ferryben, már készen tartotta kocsiját, hogy Bobot elvigye a kis zugba. Más senki sem merte volna megközelíteni Csörgőkigyó-Tim váracskáját.

Egyszerre csak kocsizörgés hallatszott és ugyanekkor Tulipine néni rohanva jött jelenteni, hogy Bob jön.

Tim, aki mindig bizalmatlan természet volt, a kémlő-lyukhoz sietett és leskelődött. Igen, a kis kocsiban az a szakállas ember, az Andrew és mellette az a divatos ruhájú urfi bizonyosan Bob lesz.

Kisietett és Andrew már messziről kiáltotta:

— Itt hozom Bobot!

— Isten hozott Bob! — mondta Tim és barátságosan kezét nyújtott Bobnak.

— Később jöttél, mint ahogy vártunk, — mondta Tim.

— Igen, — felelte Bob — de oka van

szegényebb napszámosoknál is oly meghatározó jeleivel találkozunk, ami a mai korban igazán ritkaság számba megy. Az új templom az ő szép arányos külsejével azért is imponál mindenkinek, mert nem eldugott helyen, mint a lebontott templom, hanem a község kellő közepén, szabad téren épült, és így méltó díszül szolgál a községnek is.

A templom tervrajzát egyházmegyénkben előnyösen ismert Bilik György tencsébáni építőmester és vállalkozó készítette és ugyanő Mayer Károly mérnök felügyelete alatt építette is a templomot. (Bilik eddig új templomokat épített vagy gyökeresen restaurált: Alsó- és Felsővesztényben, Nagybélicen, Kinorányban és Felsőporubán.) A templom hossza 32, szélessége 15-70, a torony magassága 34 méter.

Az építés 1912. szept. 14-én vette kezdetét, az alapkövön ünnepélyes letétele volt okt. 10-én, s ugyanabban az évben a falak tető alá is kerültek. A templom építésénél és berendezésénél a praktikus, higiénikus és esztetikus szempontok mindenütt érvényesültek. Külső falai helyenként részint szárazon sajtolt vöröszínű téglával, részint alulról cement betonnal vannak burkolva, ami díszíti a templomot és a falak külső javítását évtizedekre feleslegessé teszi. A torony alatti főbejáratot gyönyörűen ívezett portálé teszi előkelővé. A templomhajó padozata szép keramit kockákkal van kirakva, amely a szentélyben még díszesebb. Az előcsarnokot a hajótól és a hajót a szentélytől művészies vert vasrácszat választja el. A hajó vasrács ablakain beszűrődő napsugarak és az azokon alkalmazott szelelő készülékek a fojtott, dohos levegőt a templomban szinte lehetetlenné teszik.

A templom többi ablakait a wieni Geiling műtermében készült üvegfestmények díszítik, melyek a templom legszebb és legértékesebb ékességei. A szentélyben 3 üvegfestmény van. Az első paulai szent Vince ismert s megszólalásig hű képe. Adományozta dr. Petrikovics Kálmán járási orvos; a második, szent Teréz képe, Murin Vendel gyógyszerész ajándéka; a harmadik szent Ágnes ábrázolja és Zatkovics Károly plébános bőkezűségéből készült. A hajónak éjszakra és délre eső két kiszökkelésében a Jézus szent Szive és szent József mellékoltárok feletti szent Alajost és szent Johannát ábrázoló két üvegfestmény Simonyi Nándor nagylelkűségét és kegyeletét dicséri.

A templom belső felszerelése is mind új, annyira, hogy a régi templomból a főoltár

előtti függőlámpát kivéve semmi sem vitetett át az új templomba. Ujak az oltárok, a padok, a szószék, a gyóntatószék, a keresztkút, a szentségtartó, egyházi ruhák és még a harangok is. A főoltárt, a Jézus szent Szive mellékoltárat, a szószéket a nyitrai Sziklay József mind tölgyfából készítette, amelyek a legapróbb részleteiben is a faragászatnak mindmennyi remekei. A szobrok is a reliefképekkel együtt nagyon szépek. Sziklaytól már sok szép dolgot láttam, de a zsámbokréti templomban felállított egyházi tárgyak műizlés tekintetében eddigi előbbi alkotásait messze felülmúlják. Szépek és igen praktikusak a stilszerű metszésekkel díszített templomi tölgyfa padok is. Új lesz a szent sír is, amelynek helye a chorus alatti fülkében van.

A hivek áldozatkészsége.

A templom épülete 72,000 korona, belső berendezése körülbelül 25,000 koronába került. Költséghez hozzájárultak: Az egyházmegyei alap a megyés püspök úr adományával együtt 72,000 kor. Andreánszky Emil és neje 5400 kor. Simonyi Nándor 4660 kor. Zatkovics Károly 4584 kor. Murin Vendel és neje 1000 kor. Özv. Rudnay Jusztinné 1300 kor. Dr. Petrikovics Kálmán 800 kor. Kadarász Gusztáv 800 korona. Súnay József 430 kor. Szpál József 200 kor. A többi kisebb tételek között is 60, 40 korona gyakran fordul elő. A szegény béresek és napszámosok is majdnem mindnyájan 10 koronával járultak hozzá a felszerelési költségekhez. Mindezek az adományok örvendetes megnyilatkozásai a vallásos érületnek.

Hogy a zsámbokréti hivek szinte versenyeztek abban, hogy ki minél nagyobb és kegyeletesebb áldozatot hozzon az Úr oltárára, és hogy a templom belseje oly értékes és szép tárgyakkal lett felszerelve, abban oroslán része van Zatkovics Károly plébánosnak, aki gyenge testszervezetét meghaladó fáradtsággal, kitartással nemcsak rábirta hiveit arra, hogy a templom felszerelésére oly nagylelkűen adakozzanak, hanem azon is volt hogy amit a templom számára rendel, az mind maradandó becsű és abszolút értékű legyen.

A hitközség hogy az egyházmegye főpásztora iránti hálójának maradandó kifejezést adjon, a templom előcsarnokának a falába a nap emlékeül egy márványlapot helyez, melyen az építés tényét és a felszerelés napját felirattal örökíti meg.

Paska István.

Ujdonságok.

Azon t. előfizetőinket, a kik az előfizetéssel hátrálékban vannak, úgyszintén azokat, a kiknek előfizetése f. évi október hó 1-én lejárt, tisztelettel kérjük az előfizetési összeg beküldésére.

**NYITRAMEGYEI SZEMLE
KIADÓHIVATALA.**

Szenyes hullámok hátán.

Nyitra, okt. 19.

Alkotmányos államokban, a hol pártok küzdenek egymás ellen, sokszor a szenvedélyek tomboló erejével, a kormányok hajója viharos tenger hullámain hanykódik.

Nálunk, a mióta a jelenlegi parlamenti többség uralkodik itt, a kormányok hajója szintén hullámokon táncol, de az erkölcsi szenny magasra felesapó hullámain.

Egyik piszkos üzlet a másik után tudódik ki és minden utálatosságával a kormány nyakába szakad; egyik botrány a másikat éri és a legirtózatossabb módon fertőzi meg a közhatalomnak azt a tekintélyét, a melyet a kormánynak szeplőtelen tisztaságban kellene fentartania.

A sópanama után a játékbárlang botrányának piszkos vizei nyaldossák a munkapárti vezérek kormánypoleát és az erkölcsi sülyedésnek ijesztő éjjelében mutatják be azokat az üzelmeket, a melyeknek a jelenlegi többség és kormány uralkodó befolyásukat és hatalmukat köszönik.

Az államélet vezetésének nagy érdekével indokolta meg a munkapárt az ő vállalkozását akkor, midőn a kormányt átvette s a király és az ország előtt azt a büszke feladatot vállalta magának, hogy dolgozni akar, produktív munkát akar végezni, ki akarja vezetni az ország közéletét abból a tehetetlenségből, a melyben az a koalíció utolsó időszakában vergődött.

Ez a tetszetős jelszó hatott fent a trónnál és hatott lent is az ország közönségének egy jelentékeny részénél. A mindenkor leltáron levő kormánypárti egyéneknek kívül sok komoly és tiszta szándékú politikus is hitt az új kormánynak és azt jobb ügyhöz méltó buzgalommal támogatta.

Most már nap-nap után világosabban látjuk, hogy hogyan dolgoznak a munkapárti kormányok, minő produktív munkát végeznek és hova vezetik az ország közéletét, a melynek az irányítására és megtermékenyítésére vállalkoztak.

Korrupcióval és erőszakkal dolgoznak, panamákat produkálnak és az ország közéletét a botrányok gyalázatával szórják tele.

Nehéz viszonyok között lehet azt mondani, hogy tegyük félre azokat a közjogi követeléseket, a melyekre nézve nem jöhet létre megegyezés a király és a nemzet között, lehet azt mondani, hogy ne fecséreljük az időt meddő elméleti vitákkal a felett, hogy mikép lehetne még teljesebbé tenni az állami élet szerveit, de soha semminő érdek kedvéért sem szabad a törvényteleniséget, az erőszakot és a panamás csalásokat megengedett eszköznek tekinteni.

Mit ér a kormányzás lehetőségének biztosítása, mit ér bármily nagy kormányképes pártnak az összeszerzése, ha ez olyan eszközökkel történik, a melyek az erkölcsi rendet teljesen felforgatják. Becstelenségek nem lehetnek sem az államéletnek, sem a kormányzásnak fundamentumai.

Ha kivész a közéletből a tisztesség, az emberek lelkéből az erkölcsi érzés, hozhatnak halom számra törvényeket, az államélet erőt a sorvadástól meg nem óvják. Panamákkal

ennek. Valószínűleg tudod már, bácsi, hogy tegnapelőtt éjjel az Arkansas-expresszt két bandita kirabolta Las Animas és La Junta között.

— Igen... hm... hm... hallottam róla.

— Szerencsétlenségemre én is azon a vonaton voltam és a két fickó elszedte minden megtakarított pénzceskémét, százötven dollárt és még az órámat is elvették. Először tehát Pueblóba kellett még mennem, hogy újabb pénzt küldessek magamnak a cégemtől.

— Ötezer átkozott csörgőkígyó! — mondta Tim és most már tudta, honnan ismeri ezt az arcot. A harmadik hálókoesiből!

A néni szárazon köhögött és sietve merült el a kávéivás gyönyöreibe.

— Egyébként — folytatta Bob — még sohasem láttam olyan esodálatos embert, mint azt a banditát, aki kirabolta bennünket. Folyvást „üzletről” beszélt és ő volt maga a barátságosság. Szinte tréfának tetszett az egész.

És részletesen elmondta az esetet, amelyet avval végzett:

— De volt egy utas, egy kövér, kopasz, az csunyan becsapta... Ötszáz dollárral. Vele már másodszer történt meg, hogy a vonaton kirabolták. Azóta csak hamis pénzzel utazik.

— Hehehe! — nevetett Tim erőltetetten. — Ilyen zsvány.

Késő éjjel Tim, amikor egyedül maradt a néniel a csörgőkígyó bőrökkel teleagatott szobában, így szólt:

— Valaki elátkozhatta a mi szerencsénket! Mi a te véleményed? Én azt hiszem vissza kell adnom neki a pénzét és később az óráit is el fogom neki küldeni. Marad tehát részemre az „üzletről” százötven dollár.

... Tíz napig maradt Bob Tim-bácsinál, anélkül, hogy sejtette volna, hol van. Amikor elbúszott, a bácsi félrehívta és így szólt:

— Kedves fiam, itt van százötven dollár, amit az a csirkefogó elvett tőled. És ha megkerithetem az órádat — az ilyesmit rendszerint kéz alatt szokták eladni — azt is visszakapod. És most: Isten veled!

Bob meghatottan zárta karjaiba nagybácsiját. Aztán a nénit ölelte össze, beszállt Andrew kocsjába és eldöcögtek. A néni még sokáig integetett utánuk kendőjével.

— Ötezer átkozott csörgőkígyó! — kiáltott föl Tim szobájában, majd olyan harsány kacajban tört ki, hogy a csörgőkígyó bőrök esörögni kezdtek a falon.

10-181-12

lehet egy ideig boldogulni, lehet bizonyos irányban sikereket elérni, de a közjó számára alapot építeni nem lehet. A közjó energiái csak a tiszta, szepültelen becsület talajában tenyésznek és csak a polgárok önzetlen hazaszeretete által virulhatnak fel.

Panamákkal megrakott hajók, legyenek azok akár egyes emberek, akár pártok, vagy országok hajói, feljutnak a szennyes hullámok hátára és magasra is emelkedhetnek, de azután annál mélyebb örvénybe buknak alá.

Királyi tanácsosság. A király dr. Lange Kálmán trenseséni ügyvédnek a közügyek terén szerzett érdemei elismerésül a királyi tanácsosi címet díjmentesen adományozta.

Egyházmegyei hír. Galló Simon óbesztercei és Símek Lajos barosszénei segédlelkészek kölesönösen áthelyeztettek.

Hymen. Kisszecei Lévy Viktor f. hó 11-én vezette oltárhoz Hradil Margit úrhölgyet, Hradil Ferenc nyug. vasuti állomástfőnök bájos leányát.

Nyugdíj-bizottsági ülés. A nyitrai egyházmegye nyugdíj-segélyalapjának központi bizottsága folyó hó 14-én Nyitra ülést tartott Jeszenszky Alajos prelátnak, püspöki helynök elnöke alatt.

Az ülésen a bizottság tagjai közül megjelentek: Kondor István, dr. Bartosik Antal, Moncsák József, Gyuresánszky Demeter kanonokok, mint főesperesek; dr. Franciscy Lajos, dr. Kaszala János, Krautmann István, Ludvig Gyula, Mész Rezső, Mittuch József, dr. Puchoszky Bálint, Szeméda Kálmán, a pótagok közül dr. Cserenyey István. Elmaradásukat kimentették dr. Kmetykó Károly és dr. Teszelszky József.

A bizottság indokolt kérelem alapján Budatinszky János t. kanonok, lázi plébánosnak 1912. szept. 1-től, a nyugdíjsegélyt megszavazta.

Fridrichovszky Jusztin szaniszlófalvai plébánosnak káplántartás címén 1913. jan. 1-től évi 500 kor. segélyt szavaztatott meg, azzal a kikötéssel azonban, hogy egészségi állapotának gyengeségét orvosi bizonyítvánnyal tartozik igazolni.

A nyitrai egyházmegye tulajdonát képező katolikus sajtóalapból a bizottság a hatáskörébe utalt rendelkezési jog alapján, a megyés püspök úr hozzájárulásától feltételezetten 1000 koronát szavazott meg az országos katolikus sajtóegyesület támogatására.

A nyugdíj-segélyalap számadását a megjelenésben akadályozott Belák József kegyesalapítványi főszámvevő helyett dr. Franciscy Lajos a nagyobb papnevelőintézet rektora terjesztette elő. Az alab. bevételei 1912. jan. 1-től 1912. dec. 31-ig 25463'28 koronát, a kiadások 24566'66 koronát tettek ki. Maradvány 896'62 korona. — A számadások az ülés jegyzőkönyvében részletesen fognak közöltetni.

A XII. Országos Katolikus Nagygyűlés rendezőse a jegyek kiadását október 20-ától november 1-ig bonyolítja le. A vidéki résztvevők számára 25 fillér illetéért kedvezményes utazásra jogosító igazolványokat boesátnak ki, amelyek azonban csak nagygyűlési jeggyel együtt válthatók, mert anélkül nem érvényesek. Az Országos Katolikus Szövetség kéri, hogy különösen a vidéki jegy megrendeléseket a résztvenni szándékozók a fenti határidőn belül eszközöljék, hogy a megküldésnél fennakadás ne legyen.

Nyitra vármegye közigazgatási bizottsága kedden tartotta október havi ülését Craus István főispán elnöklése mellett. Az alispán bejelentette, hogy a törvényhatóság előterjesztésére a belügyminiszter a trachomakezelési körzeteket újból szervezte és a betegség elfojtására fordított költséget az orvosok között egyenletesen osztotta fel. A fuvarátalányok ezentúl nem a községek által fognak előlegeztetni, hanem az adóhivatalok útján negyedévenként fognak kiutalványoztatni. Ezzel az orvosok régi panasza megszűnik, hogy a fuvaraköltséghez hozzájárulni nem tudnak.

Dr. Biringer Ferenc tiszti főorvos hosszabb jelentésben számolt be a vármegye közegészségügyi viszonyairól. Jelentésében kiemeli, hogy a fertőző betegségek az elmúlt hónapban sürűbben fordultak elő. A megbetegedések száma 274, a halálozásoké 32. A vörheny különösen a galgóczi járásban dühöngött. Tífusz járványosan fellépett az érsekúj-

vári, a nagytapolcsányi és a számbokréti járásokban. A tífuszt meggyógyították a trenseséni honvédség hurokolt szét az őrsi hadgyakorlat alkalmával. Koleraeset a megyében nem fordult elő. Megfigyelés alatt csupán három bolgár kertész állott.

A szabadságon lévő Lőrinczy György tanfelügyelőt helyettesítő dr. Pataki János segédtanfelügyelő bejelentette, hogy Adamovich Pál kir. tanfelügyelő, a szenicei kirendeltség volt vezetője, kinek szabadságideje augusztus hó 30-án lejárt, mindezeidig még nem kezdte meg nyitrai működését. Tartózkodási helye a tanfelügyelőség előtt ismeretlen. Jelenti továbbá, hogy a vármegye területén legújabbban megnyitott a családkai és a verbóistvánhegyi új állami elemi iskola, és felépült a nagybosnyói állami kisdudóv. Az 1914. évben tervezett új állami elemi iskolák, a tornóci és a póstyéni áll. elemi iskolák kivételével, a mostoha pénzvisszonyok miatt nem fognak mind felépülni, mert az évekkel ezelőtt előirányzott költségeket a mai drágább építés messze felülmúlja. Az egyháznagyszegi r. k. iskoláról elszomorító jelentést küldött be az érsekújvári járás főbírája. A főbíró többek közt elmondja, hogy az iskolaépület dűledezik, az eső becsurog a tanterembe, butorzata, felszerelése nincs. Ehhez járul, hogy az iskolában 135 tanuló szorong. A közigazgatási bizottság átiratot intéz az esztergom-egyházmegyei főhatósághoz, melyben ismerteti az iskola siralmas helyzetét, a községet pedig utasítja, hogy új iskolát építsen. Az elmúlt hónapban 41 iskolát vizsgáltak meg egészségügyi szempontból.

Králik Adolf kir. főmérnök bejelentette, hogy a csödbe került Glasner József és fia cég bukásával a vármegyét károsodás nem éri és hogy a kavicsszállítás továbbra is biztosítva van.

A fegyelmi ügyek tárgyalása során dr. Gyürky Gyula alispán jelenti, hogy Uskari János segédjegyzőt dorgálással büntette, Erdős Sándor jegyzőt pedig 50 korona pénzbírságra ítélte.

Jótekonyság. Gróf Bissingen Nippenburg Ernő nagybirtokosnál Vágkohányban e hó 15-én tisztelettel a trenseséni alumneum küldöttsége Petrács Károly országgy. képviselő az alumneum igazgatója, Krasznayánszky Károly és Zelenay Sándor személyében abból ez alkalomból, hogy a minden nemesért lelkesülő grófi család 2000 koronás alapítványával belépett az alumneum alapítói közé. Petrács Károly ékes szavakkal tolmácsolta az alumneum halálját és köszönetét a grófi családnak, amely egyéni szeretetre méltósága és jószívúsága által fényes helyet tölt be a trenseséni társadalmi életben. A gróf megalapított közönetet a küldöttségnek azért a figyelemért, amellyel személyét és családját kitüntették. Ő — úgy mond — az alapítványt vallása iránti szeretetből tette, amely vallásnak világtörténelmi hivatása nem merülhet ki a szoroson vett lelki szükségletek kielégítésében, hanem az Isten házából ki kell lépnie az utcára, ott kell járnia irányadó erejével, világító szavával a modern élet minden terén, a köztevékenység minden ágában. Szívből igéri, hogy az alumneumot továbbra is támogatni fogja. A grófi család magyaros vendégszeretettel részesítette a küldöttséget, melyért Krasznayánszky házfőnök mondott köszönetet.

Tanítói közgyűlések. A nagytapolcsányvidéki róm. kath. tanítóegyesület e hó 15-ik napján tartotta rendes évi közgyűlését Nagytapolcsányban dr. Guzsvenic Vilmos esztergomfőegyházmegyei segédtanfelügyelő jelenlétében, Gazzo Agoston egyesületi elnöknek vezetésével, 16 vidéki lelkésznek és 60 tanító s tanítónőnek részvételével. A gyűlés magas színvonalon folyt le, a mihez hozzájárultak különösen dr. Guzsvenic Vilmos segédtanfelügyelő urnak mély tudáson és bőséges tapasztalatokon megalapozott beszédei — hozzászólásai, ugyancsak az elnököknek, valamint Resko, Zorn és Balog tanítóknak a családi és iskolai nevelés viszonyáról, az éneknek az iskolában való tanításáról, nemkülönben a nyugdíjtörvény revíziójáról felolvasott tartalmas értekezései. Lelkesedést váltott ki az az eszme, mely szerint Pozsonyban is terveznek egy tanítóházat az esztergomfőegyházmegyei tanítók tanulógyermekéi számára, és akadt is rögtön áldozatkész mecénás dr. Bundata János nagytapolcsányi plébános személyében, a ki 100 koronát ajánlott fel a nemes cébra; Ko-

chányi nagyrepényi tanítónak ajánlata után, melyben öt éven át 10—10 korona fizetésére késznek nyilatkozott, a közgyűlés egyhangulag elhatározta és kötelezőleg kimondotta, hogy az egyesület minden egyes tagja öt éven át évenként 4—4 koronát fog fizetni a tervezett tanítóházra; a díjak az egyesületi elnök címére Jácsa küldendők tetszés szerinti időben és részletekben. A szeretet és kölcsönös megbecsülés jegyében lefolyt közgyűlést kedélyes társasbéd követte. — Egy jelenvolt.

A „Nyitravidéki róm. kath. néptanítók egyesülete” f. 1913. évi október hó 29-én délelőtt 1/2 10 órakor a városi kath. népiskola tornatermében rendes évi közgyűlést tart, melyet 9 órakor szent mise előz meg a kegyesrendiek templomában. A közgyűlés tárgysorozata: 1. Elnöki megnyitó. 2. A vallás-erkölcsös nevelésről. Előadó: Szöke Lajos. 3. A tantárgyak egymásra való vonatkoztatása. Előadó: Buchelt Kornélia. 4. Az iskolai nevelés akadályai. Előadó: Ruisszel Béla. 5. Rajzolás tanítás a népiskolában. Előadja és gyakorlatilag bemutatja: Teslery Károly. 6. A pénztáros jelentése. 7. A kellő időben (legalább 3 nappal a közgyűlés előtt) az egyesületi elnökhöz beérkezett indítványok tárgyalása.

Halálozás. Lollok József lazarista missionárius f. hó 12-én életének 89-ik évében elhunyt.

A boldogult egykor az esztergomi egyházmegyének díszes állásokat betöltő papja volt. Az ősrégi esztergomi papnevelőintézetnek kormányzói tisztjéből a wieni Pázmáneum élére állították s időközben pápai prelátsai méltóságra emelkedett. Letette azonban méltóságát, lemondott állásáról és az esztergomi kanonoki stallumról s 1890-ben felvettette magát a paulai Szt. Vince által alapított missziós papok társaságába. Az akkor már 66 éves ember Grácban töltötte újonc éveit s azután csodálatos lelki erővel, fáradságot nem ismerő apostoli buzgósággal fogott hozzá új hivatásának szolgálatához. Mint népmissonárius vidékünkön is megfordult s a hívek nagy épülésére ismételt missziót tartott a nyitravidéki plébánián; a helybeli és vidéki irgalmas nővéreknek a lelki gyakorlatait is több ízben vezette. A hol megjelent és szívhez szóló szavait hallatta, ott az égi kegyelmek áldása bőven áradt szét a lelkekre. Szent hivatásában élte utolsó pillanatáig dolgozott s a lelki aratásnak mezején megtörve, összerogyva, egy érdemekben nagyon gazdag élet kalászkoszorújával tért vissza Teremtőjéhez, Urához, a kiért egykor dús földi javakat hagyott el.

Nemes lelkének Isten legyen a jutalma.

Városi közgyűlés. F. hó 10-én folyt le Szakolca város képviselőtestületének rendes közgyűlése, melyen több fontos ügy nyert elintéztet. A napirenden szerepelt ezuttal a tanács határozata is, Nagy Sándor rendőrkapitány nyugdíjazása ügyében. A képviselőtestület hivatkozással a városi nyugdíjalap esekély voltára, a város anyagi állapotára s a különben is küszöbön álló államosításra, a nyugdíjazási kérvényt elutasította. Ezenkívül tudomásul vette a közgyűlés a nagyközségi kérvény beadását s továbbította a felsőbb hatóságnak, jóváhagyta a közs. felső népiskola tervét és költségvetését, mely most a minisztérium elé kerül, kimondotta, hogy pályázatot hirdet az új közs. óvóiskola épületének tervezetére, végül pedig utasította Czobori polgármestert, hogy a Morván építendő vizigátak munkálatainak megkezdését illetékes helyen sürgesse meg. — A felső leányiskola, miként már megirtuk volt, az állomás és a vágóhid felé vezető két út találkozási helyén, az óvó pedig a tejszövetkezzel szemben fekvő befásított területen fog épülni.

A vigvári zendülés. A múlt év május havában Links István nyitrai törvényszéki bíró dr. Staud Gábor törvényszéki jegyző kíséretében megjelent Vigvár községben, hogy a községi tagosítás ügyében határozzon. A község lakossága, azon hiszemben, hogy a tagosítás által elveszti földjét, a törvényszéki bírót és jegyzőt megtámadta, irataikat szétépte és a további erőszakoskodásokat csak a csendőrség közbelépése akadályozta meg. A zendülés ügyét okt. hó 16-án tárgyalta a nyitrai kir. törvényszék dr. Nyékhegyi Lothár törvényszéki elnök elnöklésével. A főtárgyaláson a kir. törvényszék 15 vádlottal szemben az eljárást megszüntette, 5 vádlottat pedig hatóság elleni erőszak miatt 3-3 havi fogházra ítélte.

Szimfóniai hangverseny Nyitrán.

A vallás- és közoktatásügyi minisztérium fenntartása alatt álló országos szimfóniai zenekar folyó évi október hó 26-án, vasárnap este 8 órakor Nyitrán, a vármegyeháza dísztermében, *Kán* László igazgató-karnagy vezetésével, 60 tagú művész-testületével szimfóniai hangversenyt rendez. Műsor: 1. Goldmark: Sakuntala-nyitány. 2. Volkmann: II. szerenád, F-dúr. 3. Chován: Rapszódia. 4. Csajkovszky: VI. szimfónia (Patetique). 5. Berlioz: Rákóczi-induló. Hangverseny után társasvacsera és esetleg tánc lesz. A tiszta jövedelem vármegyei kulturális és jótékonycélokra fordítatik.

Felülfizetés nyugtázása. A ker. szociálisták okt. 12-iki ünnepélyén felülfizettek: özv. Herberth Antalné 50 kor., Gyuresánszky Demeter 5 kor., dr. Bezák István 2 kor., Andódy Ignác, Belák József, Blasko István, Bojkovszky Lászlóné, Filo János, dr. Gallo István, dr. Kolas József, Rektory Gyula, Rezan Antal, Molnár Ignác, Vodicska László, N. N. 1-1 kor. A nagylelkű adakozóknak ez úton is hálás köszönetet mond a rendezőség.

Templommegáldási ünnepély.

Most, amikor az ország minden részéből panaszos híradások érkeznek hozzánk egész községek tönkretűnéséről, jóleső örömmel kell hírt adnunk arról, hogyan sikerült agilis munkával, energikus kitartással és lelkes áldozatkészséggel valósággal reorganizálni egy községet, amely pár esztendő előtt rendkívül eladósodott helyzetben volt. A nyitramegyei Alsólopaszi községben a község lelkésze *Sándorffy* Nándor azzal kezdte meg működését, hogy a községben szövetkezetet állított fel. A fogyasztási és hitelszövetkezet üdvös működéséről már az első esztendőben meggyőződtek a község lakói s ennek tudható be, hogy napról-napra nagyobb számban jelentkeztek a szövetkezet kötelekébe való felvételre. A tervszerű működés gyümölesként rövid idő alatt annyi megtakarított pénzzel rendelkeztek, hogy emeletes szövetkezeti házat építettek. Emellett jótékony célra is bőven jutott évente a megtakarított összegekből s bár a tagoknak bevásárlási visszatérítést adnak, évente mintegy ezer koronát, két év előtt 6000 kor. költséggel szegényházat létesítettek s azt a róm. kath. egyháznak telegkönyvileg átadták; most pedig ismét 6000 koronát szavaztak meg a jelen és jövő évi várható tiszta nyereségből a templom alapos helyreállítására és kifestésére. A restaurált templom megáldási ünnepélye a hó 12-én ment végbe, amikor *Jedlicska* Bál nagyszombati érsek helynök megbízásából és képviselőtében maga az alsólopaszi esperes-plébános végezte el a szertartást kerületi paptársai segédlete mellett. Az érsek helynök ez alkalomból elismerő főhatósági leirattal tüntette ki a község lelkészét.

Tífusz Trencsénben. A trencsényi 15. honvédegyezred legénysége között felépett tífusz még mindig szedi áldozatait. A betegek száma eddig 70-re rug, a kik közül egy hónap alatt 9-en haltak meg. A változatlanul dühöngő kór a város lakosságát nagyon nyugtalanítja.

A pozsonyi kereskedelmi és iparkamara *Sendlein* János elnöklésével teljes ülést tartott, amely dr. Wolf Gerő titkár előadása alapján az alábbi közérdekű ügyeket tárgyalta.

Tudomásul vette a kamara, hogy a kereskedelmi miniszter mindamint intézkedéseket, amelyek a esődtömegeladások kapcsán előfordulható tisztességtelen verseny megelőzése céljából, a esődtörvény és a kereskedelmi törvény rendelkezéseinek érintetlenül hagyása mellett lehetségesek, a tisztességtelen verseny ellen való védekezésről szóló és az előkészítésnek már igen előrehaladott stádiumában lévő törvénytervezetbe fölvetve.

Gyakran előfordult, hogy az udvari szállítói cégek az őket megillető címek reklámzás céljából viszontelárusítóik üzleteiben vagy azok külső részein táblákon és kirakatokban is használják. Konkrét esetből folyólag a kereskedelmi miniszter olyképp határozott, hogy a címeknek ily módon való használatát tilos, és hogy az

udvari szállító a cím visszavonásának terhe alatt kötelezhető, hogy viszontelárusítóinak a cím, illetőleg a kifogásolt táblák használatát tiltsa meg.

A hazai kereskedelmi és iparkamarák elhatározták, hogy beható tanulmányok és kutatások tárgyává teszik az 1906. óta életbe lépett vámszerződések kereskedelmi, ipari és általában gazdasági kihatásait. A vámpolitikai központban a kamarák közreműködésével kidolgozott részletes, a kereskedelmi szerződések minden egyes kérdésére kiható kérdőíveket a kamara eljuttatta kerülete legszármottevőbb vállalataihoz. A beérkező nagy anyag bizonyára értékes adatokat fog szolgáltatni az 1917. évben megújítandó illetve a közel jövőben kötéendő kereskedelmi és vámszerződéseknek.

Az üzleti zárórára nézve a kamara kerületében alkotandó szabályrendelet tekintetében a kamara a 8 órai zárás mellett nyilatkozott és ezenkívül azt javasolja, hogy július hó 1-től augusztus hó 20-ig a nem élelmiszereket árusító üzletek reggeli 6 órától esti 7 óráig lehessenek nyitva; karácsony előtt december hó 10-től 24-ig este 9 órakor legyen zárás. A szombati napra nézve a törvény által meghatározott fél 10 órai zárót ajánlja.

A kereskedelmi miniszter a kamara véleményét kívánta arra nézve, hogy a szerelő (vizvezetési) ipar a képzés megszerzéséhez kötött iparágak közé soroztassék-e vagy sem. A kamara arra való tekintettel, hogy ezen iparág munkálatainak kifogástalan eszközéséhez a vagyon és életbiztonság fontos érdekei fűződnek, annak képzéséhez való kötését kívánatosnak tartja.

A kereskedelmi miniszternek konkrét esetben való kérdésére a kamara úgy nyilatkozik, hogy a gyümölcs- és süménykereskedésre iparigazolványt nyert egyének a zöldségek árusítása is megengedhető lenne, a befőttek és halkonzervek árusítása azonban semmi esetre sem sorolható a gyümölcs vagy süménykereskedés üzletkörébe.

A kamara helyesli azt a törekvést, hogy boszniai, illetve heregovinai ifjabb kereskedők és iparosok hazánkban nyerjék kiképzésüket s azt is kívánatosnak tartja, hogy lehetőleg már kiskorukban neveltessek itten, hogy nyelvüket is elsajátítsák. A kamara ösztönzőket is alapíthatna erre a célra, azonkívül, mint a felső kereskedelmi iskola fenntartója tandíjmentességben is részesíthetne ilyen növendékeket.

Az írógépekhez való levelezőlapok forgalomba hozatala tárgyában a kamara felir a kormányhoz.

A kamara csatlakozik azon mozgalomhoz, amelynek célja, hogy az 1913. évi madridi nemzetközi postakongresszus kimondja a világpennyportó behozatalát, vagyis a mostani belöldi postai díjtételek kiterjesztését az egész nemzetközi forgalomra.

A kerületbeli kereskedők és iparosok szakképzésének előmozdítására a kamara szak-, illetve mestertanfolyamok rendezését határozta el, amelyek közül a legközelebb Pozsonyban fog megnyitni a fodrász-ipari tanfolyam pozsonyi és vidéki szakmabeli iparosok részére; *Nyitrán* az általános kereskedelmi és könyvelési ismeretekből fog tanfolyam rendeztetni kereskedő és más, ezen ismereteket hivatások körében értékesítő egyének számára.

Előkészítés alatt áll a vas- és a faiparban az ipari kalkulációs tanfolyamok szervezése.

Pályázati hirdetés.

Nyitra város róm. kath. iskolaszéke, az elemi fiúiskolánál megüresedett

rendes tanítói állásra

pályázatot hirdet. — Javadalmazása: 1200 korona kezdőfizetés, 480 korona lakaspénz és 20 korona kertilletmény. Az ének és a kézimunka (szőlő) tanítására képesített tanítók előnyben részesülnek. A kellően felszerelt kerület, folyó évi október hó 31-ig alulírt iskolaszéki elnök címére küldendők.

150 1-2

Szmida Kálmán, esp.-plébános.

Városok vagyona. A „Városok Lapja” egyik utóbbi számában részletes kimutatást találunk az ország városainak vagyoni helyzetéről. E kimutatás szerint *Nyitra* város vagyona 2.612,017 kor., adóssága 1.632,296 kor., tiszta vagyona 988,720 kor. Ezzel szemben sokkal kedvezőbb *Érsekújvár* anyagi helyzete, melynek vagyona 4.068,578 kor., adóssága 614,283 kor., tiszta vagyona 3.454,295 korona. — E kimutatáshoz azonban, bár az a városok költségvetései alapján készült, sok szó fér, mert a háztartási költségelírászatban az értékek felbecsülése köztudomás szerint nagyon hozzávetőlegesen szokott történni.

Olcsó hús. Trencsény város vidékének gazdái fogyasztási szövetkezetet alakítottak és a városnak oly értelmű ajánlatot tettek, mely szerint 1 kor. 40 fillérért elsőrendű hizott szarvasmarha húst szállítanak a városi vágóhidra, úgy hogy a kezelési és vágatási költséget is felszámítva, a szövetkezeti hús 1 kor. 50 filléren jönne a fogyasztási forgalomba. — Trencsény város közönsége élénken érdeklődik a gazdaságos terv megvalósítása iránt.

Mikor a ló okosabb, mint a gazdája. Okt. hó 14-én éjjel a Plébánia-utcában egy gazdátlan ló magára vonta egy hazafelé ballagó polgár figyelmét. A lovat kantárjánál fogva a Hungária-szálló felé vezette, hátha megkerül a gazdája. Csakhamar meggyőződött róla, hogy helyes nyomon jár. A kávéház felől nagy lármája hallatszott. Messziről kivehető volt, hogy egy ittas ember erővel beakar hatolni a kávéházba, de valaki útját állja. A botrány előidézője, a ló gazdája, P. F. gépész volt, ki lóháton jár be kisebb-nagyobb kiruccanás céljából Nyitrára. Most is ittas fővel tévedt a kávéházba, hol ablakot tört s a szálló tulajdonosát durván sértegette. A gépész a szálló közelében elengedte a lovat. A ló egy ideig türelmesen várakozott, de később megdöglölte magát, megfordult és a Zoárd-utca felé vett irányt. A lovat a szálló elé vezető polgártársnak önkéntelenül is kiesűszott a száján a megjegyzés, hogy a ló okosabb, mint a gazdája, mert minden valószínűség szerint hazafelé tart... A gépész a kávéháztól ostorát követelte, azon a címen, hogy azt a kávéházban felejtette. Hozza ki, különben érte megy. A kávé, midőn látta, hogy P. erőszakoskodik, rendőrt hivatott. A rendőr csakhamar megjelent a helyszínén. Az ostor megkerült. Most meg a lovat kereste. Egy másik rendőr a ló után vetette magát. Rövid idő múlva azon jelentéssel jött vissza, hogy megvan a ló. Egy fiatalember őrizetére bízta. A gépész még egy ideig szapult a kávést, végre a rendőrök közrefogták és magukkal vitték. A város háza elé érve, már nemcsak a kávést szidta, hanem a rendőrséget is. A rendőrök célszerűbbnek vélték tehát pártfogásuk alá venni a gépészt és bekísérték őt az őrszobára. P. uram a rendőrségi zárkában aludta át a mámort, lova pedig a Szarvas-szálló istállójába került.

Megzavart tolvaj. Okt. hó 16-án egy ismeretlen egyén fel akarta törni a máriahegyi lourdesi barlangkapolna perzselyét. Terve azonban nem sikerült, mert megzavarták munkájában.

Az iskolák a gyermekszanatóriumért. A Zsófia Országos Gyermekszanatórium elnöksége a következő kérelemmel fordul a tanulóifjúsághoz:

A beteg gyermekekről való gondoskodás fontos ügyét szolgálja a gróf *Zichy* János kormányzata alatt álló Zsófia Gyermekszanatórium Egyesület, amely az áldásosan működő Bala-tonalmádi Zsófia Gyermekszanatóriumot ez évben egy újabb pavillonnal is kibővítette és benne a szenvedő szegény iskolaköteles gyermekek ápolását teljesen ingyen nagy áldozatkészséggel végezi. De az első magyar gyermekszanatórium csak elenyésző kis töredékét képes az ápolásra szorulóknak befogadni, miért is állam és társadalom együttes áldozatkészségével szervezi most a Gyermekszanatórium Egyesület a Rózsadomb egy szép fekvésű nagy telkén *Bókay* Jánosnak a gyermekgyógyászat hírneves tanárának programja szerint a Zsófia központi gyűjtőgyermekkorházat.

Ezen magasztos feladat érdekében fordul most a gyermekszanatórium kormányzósága segítségért a nemzet mindig hű és önzetlen munkásaihoz: a nemzet oktatóihoz.

Jankovich Béla vallás- és közoktatásügyi miniszter ugyanis, aki tárcája terhére a tervet

20-181-12-122

szintén messzemenőleg támogatja, most mint-hogy a gyermekek egészségügyének felkarolása olyan feladat, amelynek megoldására az államnak és a társadalomnak karöltve kell fáradoznia és minthogy a szegénysorsú beteg gyermekek felségítésének ügye a tanulóifjúság felkületéhez is legközelebb áll, engedélyt adott arra, hogy a tanulóifjúság a gyermekszanatórium érdekében gyűjtést eszközölhessen.

Ezúton is azzal a kérelemmel fordul a Gyermekszanatórium kormányzósága a közönséghez és főleg a tanulóifjúsághoz, hogy néhány fillérrel a központi Zsófia gyermekkórház létesítéséhez is hozzájáruljanak. A gyűjtött összeg feltüntetésére szolgáló íveket a tanítézetek tanárai és tanítóitól lehet átvenni és ugyancsak az iskolákhoz kell a begyűjtött összeget átszolgáltatni. Minden fillér, mellyel a gyermekszanatóriumot szolgálja, örömet és áldást fog fakasztani, mert nincs a világon irgalmasság szebb és meghatóbb, mint amely a szegény beteg gyermekek ágya fölé hajlik!

Felkérjük tehát a tanulóifjúságot, hogy a legmelegebb érdeklődéssel támogassák a Gyermekszanatórium vezetőinek törekvését, hogy a gyermekszanatóriumi gyűjtés minél eredményesebb legyen! hogy a magyar gyermekvédelem legujabb vára a Zsófia Központi Gyermekkórház is megépülhessen.

Ifjusági kirándulás. A szakolcai Johanneum-Internátus növendékei a felügyelő tanárok és az igazgató vezetésével az elmúlt hét vasárnapján ismét kirándultak. Ezúttal a detrekőváraljai váromot és csepőkőbarlangot tekintették meg. Az utat a malackai állomástól Nádastóig a Pálffy-féle iparvasutag, innen a váromotig pedig kocsin tették meg.

Pöstyén fürdő látogatottsága. Pöstyén fürdőt a múlt évad alatt 12870 állandó és 2297 ideiglenes vendég látogatta. A vendégek között volt 7767 magyar, 5271 osztrák, 854 németbirodalmi, 389 orosz. Képviselve volt ezenkívül úgyszólván a világnak minden nemzete. A statisztikai kimutatás még chiákat, indiai és ausztriaiakat is feltüntet. Szeptember hónap második felében több szerb és görög katonatiszt érkezett a fürdőhelyre, a kiket azonban október hó elején sürgősen visszahívtak.

Az egbelli gázforrások. Szakolcai tudósítónk írja: Az egbelli gázforrások feltárására már javában folynak az előkészületek, Eddig 25 waggon anyag érkezett az egbelli állomásra s még 5 kocsiakománnyat várnak a felszerelés kiegészítésére. Ez utóbbiak között van egy legujabb szerkezetű fűrógép is. A fűrés helyén eddigelé 1 irodahelyiség, 1 anyagraktár és 1 gépház épült. A gáztorony vaszerkezetének felállítása most van folyamatban. A fűrés munkálatok céljaira villanytelep is fog rendelkezésre állani. A fűrés tényleges megkezdése a jövő hónap első felére várható.

Tervebe van véve az egész környék tüzetes megvizsgálása, melynek irányát és terjedelmét az első fűrés tapasztalatai, a geológiai rétegek elhelyezkedése, iránya és a feltalált gázerek minősége fogja megállapítani. Az a

körülmény, hogy a szomszédos Göding közlemben már hosszabb idő óta kőszent bányásznak, arra enged következtetni, hogy szénre fognak bukanni s hogy a földgáz jelentékeny részben növényi eredetű. A morva oldalon bányászott kőszén egyébként még éretlen. Medlen János egbelli földműves földjét, melyen először jelentkeztek a gázömlések s melyen a tulajdonos a már többször említett viskót építette s benne a földgáz fűzési célokra már hosszabb idő óta használja, a kincstár 3 évre bérbevette.

Az egbelli földgáz ügyével kapcsolatban azt olvastuk a fővárosi lapokban, hogy a jelentkező gázkitörésekkel régebben senki sem törődött, pedig a pásztorgyerekek burgonyát is süttettek mellette. Ez tévedés. Igaz, hogy a gázkitörések már nagyon régi keletűek s hallottuk öreg egbelli földművelőktől, hogy már évtizedekkel ezelőtt volt nyomuk, bizonyos azonban, hogy ha máig sem törődött volna velük senki, úgy most a fűrés sem kezdtek volna meg s maradna minden a régieben. Bár teljesen mellékes, hogy honnan eredt az egész, s a földgáz az, hogy az ügyben immár tesznek is valamit, anélkül, hogy a kezdeményezés dícsőségére pályázó népes társaság bármely tagjától a legesekélyebb részt kívánják, vagy mások érdemeit kicsinyíteni akarnák, tisztán az igazság kedvéért megjegyezzük, hogy az egbelli földgáz ügyére legelőször a *sajtó* hívta fel a közönség, az illetékes közegek s a későbbi előkelő érdeklődők figyelmét. Először a Ny. Szemle emlékezett meg róla 1911. évi apr. 2-iki, majd ugyanazon évi jún. 4-iki számában. Az előbbi hirt szóról-szóra átvette több vidéki lap s „Nyittráról írják”, „Esztergomból jelentik”, meg más hasonló hangzatos bevezetésekkel jőformán valamennyi budapesti nagyobb napilap, valamennyien néhány nappal az első hír megjelenése után olyképen, hogy bennük semmi újabb adat nem foglaltatott. Ennek aztán híre ment s Medlen gazda kunyhója tájékát ez időtől fogva vasárnaponként sűrűn látogatták kíváncsiságú honfitársaink és az idegenek is.

Az erdélyi kirendeltség is legelőbb a *lapok* útján lett figyelmessé az egbelli gáztünetemnyre s talán nem sértjük meg a próbafűrés kieszközlése körül érdemeket szerzett egyéneket, ha föltesszük róluk, hogy sem a pillangó képeben szálldogáló édes álom szeszélyes képeiből, sem a kártyavető éigányasszonyok zordon jóslataiból, sem mutatoujjuk körmének futólagos megtekintéséből nem szerezhetek tudomást az egbelli földgázról, hanem hogy ők is a lapok híradásai nyomán szereztek róla tudomást vagy hallottak róla olyanoktól, akik újságot szoktak olvasni. Természetes, hogy mikor aztán az érdemleges kivitelle került a sor, az ügy végigsétált az összes hivatalos fórumokon s ennél a pontnál korlátlan mennyiségben tartogattunk elismerést még ama vasuti mozgópostások részére is, akik az ügyre vonatkozó levelek szállítása alkalmával ugyanazon a vonaton szolgáltatást teljesítettek. Ekkora előzékenység után talán csak nem eshetik kifogás alá felszólalásunk.

Szóvá tettük a dolgot, mert ennyivel tartoztunk magának a sajtónak, mi, a hírovtat névtelen munkásai. Mert a sajtót szeretik dícsérni, ha közleményeiből haszon hárallik egyesekre, szeretik szidni, ha nem hoz a konyhára vagy ha „rosszkor” talál szólni és szeretnek nem tudni róla, mikor igazi hivatásának, a közérdek előmozdításának elismeréséről van szó. Akkor megdöngeti kapuját a sok érdemmilliomos, mint a gazdag ember ajtaját az újévi gratulánsok s jaj annak, aki bármelyiküktől is meg merné tagadni a puszkapor feltalálásának halhatatlan dícsőségét. Mert hogy Egbellről kik irtak és beszéltek először, ez már igazán nem fontos ahhoz képest, hogy mi lesz a kutatás eredménye, mely lehet kicsiny is, de lehet — a szakértők szerint — oly nagy is, hogy kihatását az egész Felvidék gazdasági és ipari élete érezheti.

Előkészítő katonai kiképzés. Erdékes tervvel foglalkozik a szakolcai önk. tűzoltó-egylet elnöksége. Minthogy az egylet iránt az érdeklődés igen lanyha s a tagok száma sem kielégítő, az elnökség a polgármester útján tárgyalásokba bocsátkozott a katonai hatósággal oly célból, hogy az együletbe belépő, katonai szolgálatra még nem kötelezet ifjak előkészítő katonai kiképzésben részesüljenek. A hatóság most szándékozik a fiatalságot az együletbe való belépésre felszólítani s reméli, hogy a felszólítás eredményel fog járni. Híre jár, hogy a katonai hatóság reményt nyújtott a tűzoltóegylet óhajának teljesítésére azon esetre, ha legalább 20 jelentkező lesz. Az életrevaló eszme megvalósítása az egylet föllendítése révén hasznára volna a városnak, a katonai előképzéssel bíró ujoncoknak pedig több hasznát vehetné a fegyveres erő is. A honvédség szelleme is csak üdvös hatással volna a város ifjúságára a tartósabb érintkezés révén.

Cégbukás és öngyilkosság. A Gayduschek-féle nagyszabású holicai cégbukás, mely számos vidéki pénzintézetet és magánosokat is megkárosított, e hét folyamán egy emberéletet is magával ragadott a pusztulásba. Czipkó István dr. holicai ügyvéd f. hó 15-én öngyilkosságot követett el. Az öngyilkos ügyvéd nevét az utóbbi időben sokat emlegették a Gayduschek-testvérek gyanus pénzműveleteivel kapcsolatban s mikor a hitelezők a kereskedőtársasággal szemben a bíróságnál igényeiket bejelentették, nyilvánvaló lett, hogy a jótállók közt Czipkó dr. van első helyen érdekelve. A szerencsétlen ember áldozata lett a Gayduschek-testvérek iránt való bizalmának s beszéltek, hogy a jótállást még akkor sem tagadta meg tőlük, mikor pénzügyi helyzetük és hitelük már annyira megingott, hogy még a holicai pénzintézetek sem akartak már kölcsönöket folyósítani. Allítólag a megszökött Gayduschek-testvér is az ő pénzén utazott jelenlegi rejték helyére. Czipkó dr. vesztésegei a cégbukással kapcsolatosan meghaladták a 20,000 k-t s ez teljesen aláásta kedélyállapotát, melynek hátrányos alakulására erősen kifejtett cukorbetegsége is hatással lehetett. Szándé-

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJG
'Ferrenit'

'FERRENIT'

BEJEGYZETT
SZÓVÉDJEJG
'Ferrenit'

asbest-tetőfedő palagyár Kramer Adolf és Fiai, Nyitra.

83. 25-52.

Ajánlják gyártmányaikat az érdekeltek figyelmébe.

A 'FERRENIT'-PALA szilárd, tűz-, vihar- és fagyellentálló. Teljes tetőbefedéseket vállalnak, mintával és előnyös árajánlattal készséggel szolgálnak. Kramer Adolf és Fiai tetőfedőpala gyárosok Nyitra.

BUTOROK

legolcsóbban óriási választékban csak:

Háló-, ebédlő-, uriszoba és vendégszoba mindennemű styl- és minőségben van raktáron. Száraz anyagból, kitűnő iparosok által készített mahagoni-, palisander-, kőris-, cseresznye-, dió-, tölgy- és szilfából művésziesen kiállított, divatos legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig kaphatók. — Saját, jól berendezett kárpitos- és díszítési munkák izlésesen előállíthatnak.

BUTORAIM

57. 29-41.

Vajda J. megnagyobbított butorraktárában kaphatók, Nyitra, Pár-utca 22. szám alatt.

káról senkinek sejtelve sem volt s az öngyilkosság napjának délutánján még kedélyesen elbeszélgetett ismerőseivel. Este felé látták utoljára s a sötétség beálltával már hire járt, a városban, hogy a vízbe ölte magát. Ruháját még az est folyamán találták meg a Göding felé vezető első fahidnál, holttestére másnap délelőtt bukkantak ugyanott, a Morva folyó egyik ágának iszapos vizében. Irást nem hagyott hátra, tettének okául, összes ismerősei és családja a Gayduschek-testvérek által okozott anyagi veszteségek fölötti elkeseredését tartják, melyhez valószínűleg pillanatnyi elmezavar is járulhatott. Az öngyilkos ügyvéd 54 éves volt s özvegyet és egy felnőtt leánygyermeket hagyott hátra. — Ugy értesülünk egyébként, hogy a Gayduschek féle bukás ügyében újabb megint történetek bejelentések a Hecht- és Neuer-cégekkel, mint jótállókkal szemben.

Az ellopott számfejtőkönyv. A szakoleai adóhivatal ellopott számfejtőkönyve ügyében még folyamatban van a vizsgálat. Az eredményesnek ígérkező nyomozás mindmáig nem derítette ki a tettest s mind kevesebb lesz a remény, hogy sikerül a körmönfont tolvajt és zsákmányát megtalálni. A pénzügyigazgatóság részéről, melynek az adóhivatal az esetet bejelentette, *Schultz* Rezső számtanácsos e napokban Szakoleán járt a furesa lopási eset apróbb részleteinek megállapítása ügyében. Az eddigi nyomozás azon megállapítás után igazodott, hogy a számfejtőkönyvnek a múlt hónap azon napján kellett eltűnnie, amikor surolás volt a hivatalban s a tolvaj a hátsó szoba udvari ablakán emelhetette ki társának vagy önnönmagának. Komoly gyanuok alapján több vizsgálat is volt már folyamatban, de egyik sem járt eredménnyel. Egyébként hire jár, hogy a kincstár a lopás folytán nem fog károsodni. A számfejtőkönyv kb 2600 tételéből csak 13 volt kifizetetlen s ezek összege alig volt 400 k. A tételek egy része még e hónapban kerül kiegyenlítésre, másik részük hirszerint felebbezés alatt van a közig. bíróságnál. Így az egész ügyben csak a hivatal tisztviselői fognak jární rosszul, ha a felsőbbség elrendeli, hogy az elveszett őríási kötetet újból meg kell írni, amire különben, mint látnivató nem igen van szükség.

Olcsó briliánsok. Róth Simon párteai fűszerkereskedő okt. hó 15-én két arany, briliánskövű fülbevalót vásárolt egy ismeretlen asszonytól potom 1 koronáért. A kereskedő a fülbevalót a rendőrségre vitte, hol előadta, hogy az értéktárgyakat csak azért vásárolta meg, mivel nagy a gyanuja, hogy lopásból erednek. A rendőrség az ismeretlen asszonyra nyert személyleírás alapján megindította a nyomozást.

Éjjeli házkutatás. F. Oszkár, a tavarnoki cukorgyár alkalmazottja, ki a nyitrai vasúti állomáson répamázsalással volt megbízva, okt. hó 14-én Szegedre helyeztetett át. A céggel szemben azonban még némi elszámolása volt, mely 40 kor. hiánynyal záródott be. F. Oszkár kijelentette Bónis Konrád gyári megbízott előtt, hogy a pénzt lakásán hagyta. Bónis megakarván győződni az állítás valódiságáról, elment a rendőrségre, egy rendőrt vett maga mellé és este 10 órakor beállított F. Oszkár lakására. Epstein kereskedőhöz. Epstein azonban tiltakozott az éjjeli házkutatás ellen, annak ellenére, hogy Bónis az ügy sürgősségére hivatkozott. A házkutatás megejtését másnapra halasztották. Másnap azonban Bónis nem jelentkezett a városházán.

Talált tárgyak. Szlamka Lajos mérnök okt. hó 14-én délután egy pénztárcát és egy imakönyvet talált az Erzsébet-úton. A talált tárgyakat letétbe helyezte a rendőrségen.

A magvak elárusítása. A mezőgazdasági termények, termékek és cikkek hamisításának tilalmazásáról szóló 1895. évi XLVI. törvények végrehajtása tárgyában kiadott 38286./1896. számú rendelet által a törvény hatálya alá tartozó anyagokra nézve kötelezően előírt megjelölések mellőzése számos kihágási eljárásra szolgáltatván okot, a pozsonyi kereskedelmi és iparkamara felügyelmezteti a vetőmagvak elárusításával foglalkozó kereskedőket a rendeletileg előírt szabályok pontos betartására, illetve az előírt megjelölések alkalmazására.

A kamara ezen szabályok illetve megjelölések alkalmazása tekintetében az érdekelteket megfelelő módon tájékoztatni fogja.

Igen tisztelt Nagysád!

Van szerencsém becses tudomására hozni, hogy a mostani bécsi bevásárlás alkalmával sikerült nekem különféle minőségben és dús választékban a legutolsó parisi divatnak megfelelő

női kalap raktárt

nagyon mérsékelt áron megszerezni. Szíves pártfogását kéri

Spanyár A.

120 12-0 Telegdy-utca 4. szám alatt.

Gázlámpák eladók!

Nyitra, Bottyán-utca 2., II.

153. 1-1.

Korcsmai Kimérőnek

Fiatal, keresztény, gyermektelen házaspárt, vagy ügyes fiút november 1-jére keres

Cognacgyár Nyitra.

146. 2-3.

Női kalap divatterme

Szentgyörgyi Gusztávné

Nagytapolcsány, Bölgényi-u. 23.

143. 4-5.

Szabó Imre temetkezési vállalata Nyitrán Hid-utca I. szám.

Lakás: Hid-utca 2. sz. (saját ház). Telefon szám 57.

147 2-10

Diszes üveges gyászkocsi. Mindenkör nagy választék sírkoszorúkbán, szalagokban, jutányos áron.

558/1913. vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bírósági végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a privigyei kir. járásbíróságnak 1913. évi V. 190/3. számú végzésével Haitsch Dezső privigyei ügyvéd által képviselt Wohland Mihály újbányai lakos végrehajtató részére 1354 kor. tőke és jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől lefoglalt 700 koronára becsült ingóságokra, a privigyei kir. járásbíróság fenti számú végzésével az árverés elrendeltetvén, annak követelése erejéig is, amennyiben azok törvényes zálogjogot nyertek volna, végrehajtást szenvedő lakásán **Nyitrabányán 1913. évi október hó 29.** napján 11 órája és szükség esetén következő napjaira tüzetik ki, mikor a bíróság lefoglalt 1 ökörűt, 1 üsző, 1 borjú és 2 szekér a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Felhivatnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez tartanak jogot, amennyiben részükre korábban foglalás eszközöltetett volna és a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alólírott kiküldöttnél vagy írásban, vagy pedig szóval jelentsék be.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítottatik.

Kelt Privigyén, 1913. évi október hó 13. napján.

Tergina Ignác

kir. bír. végrehajtó.

151 1-1

12-122

WEIGL ANTAL
PAPI- ÉS POLGÁRI RUHAKÉSZÍTŐ
NYITRÁN, MEGYEHÁZ-UTCA.

Ajánlja dús raktárát angol és hazai gyártású szövetekből és mindennemű

szőrmékből.

Készít úgy egyházi mint világi urak részére őszi és tavaszi

felöltőket,

téli és nyári idényre divatos

öltönyöket,

továbbá: reverendákat, cimádákat, biretumokat, mucetumokat, bundákat

stb. izlésesen, pontosan és a legjutányosabb áron.

Vidéki rendeléseket pontosan és a lehető leggyorsabban eszközöl.

13. 40-52.

PETERFALVI PAPIGYÁR
OCEAN GGB.

LEGJOBB MINŐSÉGŰ
HAZAI
GYÁRTMÁNYÚ
OKMÁNY, IRÓ ÉS
FOGALMI PAPIROK

KAPHATÓK MINDEN JOBB PAPIRKERESKEDÉSSEN

Nemes hegyi ojtvány
csemege szőlő

francia fajokban
édes és zamatos
5 kilós postakosarakban

gondos csomagolásban, bármely postállomásra mérsékelt áron szállítok, valamint üres szőlőkösarak nálam mérsékelt áron beszerezhetők. ■■■■

PÉCS EDE, NYITRA
kereskedő és szőlőbirtokos.

92. 23-52.

Hirdetések

a „NYITRAMEGYEI SZEMLE” számára igen jutányos áron felvételnek Nyitrán, Huszár István úr könyv- és papírkereskedésében, — ugyanitt a lapra is elő lehet fizetni.

Özv. Szomolányi Györgyné
temetkezési vállalata
Nagytapolcsány,
Kossuth Lajos utca 38. sz.
Diszes üveges kocsi. Nagy
koporsó s koszorúraktár.

152. 1-4.

WALTHERR GIDA

katholikus cég, az arany érdemkereszt tulajd.

üvegfestészete

Telefon 70-01. Velencei és üveg mozaik intézete Telefon 70-01.

Budapest, VIII., Conti-utca 25.

Készít művészi kivitelű festett

TEPLOMABLAKOKAT

8. 42-52.

velencei és üveg mozaikot a leg-egyszerűbbtől a leggazdagabb kivitelig jutányos áruk mellett.

1909. évben készült munkák:

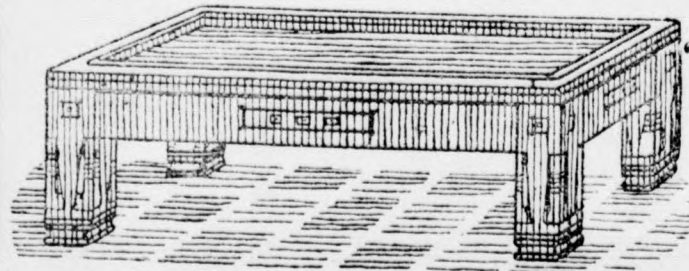
Veszprémi székesegyház 32 ablak. — Hódásági templom Bács m. 15 nagy ablak. — Szigetvári templom 10 ablak. — Sátoraljaújhely 8 nagy ablak. — Sárospataki főtemplom 12 nagy ablak. — Szabadkai, Pécsi, Bártfai és Kőhalmi Szent Ferenc-rendi templomokban 47 nagy ablak. — Budapesti örökimádási templom 4 nagy ablak és 28 kisebb szőnyeg ablak. — Továbbá a Tornyosi, Nemetprónai és Trencsényi templom festett ablakai.

Szines mintarajzokat díjmentesen küldök. :: ::
Számos kitüntetés és elismerés a készített munkák után.
Kívánatra költségemen a helyszínre utazom.

Aranyéremmel kitüntetve.

PÁLLÁN HENRIK UTÓDA STYASZNY JÓZSEF
ELSŐ ERDÉLYI BILLARD-ASZTALOS GYARA
KOLOZSVÁR, DÁVID FERENC-UTCA 3. SZÁM

186. 45-52.

Elvállal: Kávéházak, körök, egyletek teljes berendezését. Új tekeasztal készitést minden stílusban és bármely e szakmába vágó munkát. Saját készitésű jégsekre-nyekből állandó nagy raktár. :: Készit: Gummi-betéteket, behuzásokat, lyukvarra-sokat, dobmandenel felvankosozást, dákó-javításokat stb. Billardgolyók állandóan raktáron vannak. Új és átalakitott billard-aszta-
lokot állandóan raktáron tartok.